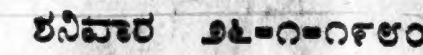

ಮಾಸ ತೆಂದು ಕೆಲವು ನೆಸಕೆ

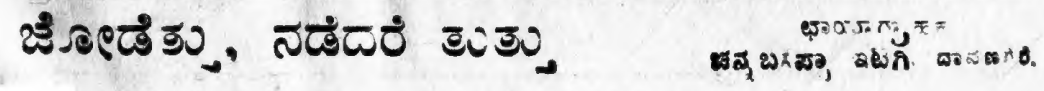
ಇಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಸ್ವರಿಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ
 ದಿವ್ಯ. ಇದು ಸತ್ಯವು. ದಿವ್ಯ. ದಿವ್ಯ.
 ಮಂ. ತನ್ನ ಸ್ವರಿಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ
 ದಿವ್ಯ. ಇದು ಸತ್ಯವು. ದಿವ್ಯ. ದಿವ್ಯ.
 ಮಂ. ತನ್ನ ಸ್ವರಿಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ
 ದಿವ್ಯ. ಇದು ಸತ್ಯವು. ದಿವ್ಯ. ದಿವ್ಯ.

[illegible]

<p>ಕೆಳಗಣುಗಟ್ಟಲೆ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯು ತಿರುಗಿ ಹಿಕ್ಕಿಯು ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಗಳಿಸು, ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಪಾಠದ ಲೇಖಕಿಯು ಮತದ ಮಾರ್ಪಡೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿದಂತೆ ಕಿರುಕುಳಿಸಿದಳು. ಅದರ ಯೋಗ ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿತು.</p> <p>ಕೆಳಗಣುಗಟ್ಟಲೆ ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯು ತಿರುಗಿ ಹಿಕ್ಕಿಯು ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಗಳಿಸು, ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಪಾಠದ ಲೇಖಕಿಯು ಮತದ ಮಾರ್ಪಡೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿದಂತೆ ಕಿರುಕುಳಿಸಿದಳು. ಅದರ ಯೋಗ ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿತು.</p>	<p>ಹದಿನಾರು ನಿಮಿಷಗಳಾದ ಲೇಖನ ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಾಣಿ ಅದರಂತೆ ಹೋರಾಡಲು ಅದೇ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಾಧಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ. ಮಾನವನ ಇಂದಿಗಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ, ಭಾಷಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಭಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಲೇಖನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಆತ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗಿಲ್ಲವಾದ ಹಕ್ಕು ಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿತು.</p> <p>ಭಾಷಣ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕಾಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಾಠದ ಲೇಖಕಿಯು ಮತದ ಮಾರ್ಪಡೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿದಂತೆ ಕಿರುಕುಳಿಸಿದಳು. ಅದರ ಯೋಗ ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿತು.</p>	<p>ಕಂಪಂತ್ರಿ ಮಾಹಿತಿ, ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ಲೇಖಕಿಗಳನ್ನು ಕೊನೆಗಾಗಿ ಬಿಡಲು ಬರ ಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಅದರ ಮಾರ್ಪಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಶೇಷ ಸ್ವಾಯತ್ತವಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆ ಯಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಬೀರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಹಿಕ್ಕಿಯು ಸರ್ಕಾರದ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಸಂಯಮ ಕಟ್ಟ ವನು. ಕಡೆಬೇಕಾದರೆ ಆ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಹಿಕ್ಕಿಯು ನೆಲೆ ನಿಂತಿತ್ತು. ಅರ್ಜಿ ಬೇಕಾಯಿತು.</p> <p>ಹಿಕ್ಕಿಯು ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಹಕ್ಕು ಕೆಳಗಣುಗಟ್ಟಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಬೇಕು ಯಿತು. ಅದರಂತೆಯೇ ಕಂಪಂತ್ರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡೆಗಳಿಗೆ ಬಗ್ಗಿ ಹಿಕ್ಕಿಯು ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕಿರುಕುಳಿಸಿದ ಕಾರ</p>	<p>ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಡೆದ ಅನೇಕ ಹೋರಾಟಗಳ ಪಕ್ಕವು ಹೆಚ್ಚು ಯಿತು.</p> <p>ಹಿಕ್ಕಿಯು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಾಗಿ ಬೀರಿಸಿದ ನಿರ್ದಾಳಕವಾದ ಲೇಖನ ಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದವು. ಇದರಂತೆ ಕಂಪಂತ್ರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಹಿಕ್ಕಿಯು ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಅಪಾದನಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಹಲವಾರು ಮೊದಲ ಮಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದನು. ಅವನ ದುರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕಳಿಸಿತ್ತು. ಮಾಡಿದನು ಹಿಕ್ಕಿಯು ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಪಾದನೆಯ ವಿಷಯ ಈ ಕೆಳಗೆ ಇದೆ.</p> <p>ಜಾನ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಿರುಕುಳಿಸಿದರೆ ಎಂಬ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಧರ್ಮ ಗುರುನಿಹ ಮೇಲೆ ಹಿಕ್ಕಿಯು ಅನೇಕ ಬೀರಿಸಿದನು ಮಾಡಿದನು. ಕೆಳಗೆ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಿನ</p>
---	---	---	--

ಬಾರತದ ಮೊದಲ ಪತ್ರಿಕೆ
'ಬೆಂಗಾಲ್ ಗೆಜೆಟ್'

[illegible]

[illegible]

ಹಕ್ಕಿಯು ಸಮಾನವಲ್ಲದ್ದು ದ
ರೂ ಒಂಗಾಲ್ / ಹೆಚ್. ಶ್ರೀಕಯ್ಯ
ನಿರಾಪರಾಧವು ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
ಭಾವಿಸಿದ್ದು, ಅದರ ಅರ್ಥ ಭಾವನೆ
ತಪ್ಪಾಗಿತ್ತು. / ಹೆಚ್. ಶ್ರೀಕಯ್ಯ
ಮೂಲದಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಾಗಿ
ಶ್ರೀಕಯ್ಯ ಸಮಾನವು ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿ
ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ
ಸ್ವಾಧೀನವು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ
ಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ
ಹಕ್ಕಿಯು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಾಗಿ ಸಮಾನ
ಯಲ್ಲದ್ದು ಕೂಡದೆ ಹತ್ತಿರ ಬರೆಯುವ
ಶ್ರೀಕಯ್ಯ ಕನ್ನಡ ಭಾವನೆಯು ಶ್ರೀಕ
ಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಹಿಗ್ಗಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ,
ಅಥವಾ ಶ್ರೀಕಯ್ಯಲ್ಲಾಗಲಿ
ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ವಾರ್ತಾ
ಹೆಚ್. ಶ್ರೀಕಯ್ಯ ಮತ್ತೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಂಡು
ಬಂದಿ ಅನೇಕ ನಿರಾಶೆಗಳಾದ
ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀಕಯ್ಯ
ನಿರಾಪರಾಧ ಈ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು
ಮುಟ್ಟು ಹಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೇಕೆಂದ
ಕಾರಣವು ಪುನಃ ಯೋಚಿಸಬೇಕು
ಎಂಬ ಹಕ್ಕಿಯ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ
ಅನೇಕ ಮೂಲಕದ ಮುಗಿಸುವ ಹಕ್ಕಿ
ಯನ್ನು ಹಕ್ಕಿಯು ಹಣವನ್ನು
ಮಾಡುವ ಸ್ವಾಧೀನವು ಕಂಡು
ಬಂದ ಕೂಡ ಭಾರಿ ಮೂಲಕದ ದಂಡ
ನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ
ಮೂಲಕದ ಮುಟ್ಟು ಹಿಂದಿನ ಮರ್ಣ
ವಾ ಮತ್ತೆ ಅಂಕಿಯಾಯಿ ದಂಡ
ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿತ್ತು
ನಿರಾಪರಾಧ ಮೂಲಕದ ಮುಟ್ಟು ವಾರ್ತಾ
ಹೆಚ್. ಶ್ರೀಕಯ್ಯ, ಕಂಡು ಬಂದಾಯಿ
ಮುಟ್ಟು ಹಕ್ಕಿಯು ಸಮಾನವು
ಮರ್ಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕಾರಣ

ಹೊಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಧಿ
ಪರು ತೀರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ. ಅದರಿಂದ
ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿ
ದ್ದರಿಂದ.

ಹಿಕ್ಕಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕ
ಲಾಭದ ಅವನ ವಿಶೋಧಿಸುವ ಹೇಗಾ
ದರೂ ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು / ಜೈನ ಸಂಸ್ಥೆ
ಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ದೂರ ಶಿಕ್ಷಣ
ದ್ವಾರಾ, ಅವರೇ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಯ
ಶಾಲಿಗಳೂ ಆದರೂ, ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆ
ಹಿಂದೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹೊರಗಿನ
ಹಿಕ್ಕಿಯ ಮಂಡ್ಯಕಾಲದವರೂ
ನಿಜವು ಅಷ್ಟೇನೂ ಮೂಲಕಿಗಳಿಲ್ಲ
ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ ದೊರೆತು
ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಹಿಕ್ಕಿ
ಕಯಾ ಹೋರಾಟದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು
ಮಾಂಡಿಟ್ಟು ದೃಷ್ಟಿಶೀಲ ಹೋರಾಟ
ಕಯಾ ಮನವು ಹೋರಾಟ ಶಿಕ್ಷಣ
ಕಾಲ, ನಂದಿಹೋರಾಟ, ಹಿಕ್ಕಿ ಕಯಾ
ಮಾಂಡಿಟ್ಟು, ಹಿಕ್ಕಿ ಕಯಾ ಹಿಕ್ಕಿ ಕಯಾ
ಮನವು ಹೋರಾಟದ ದೃಷ್ಟಿ
ಕಯಾ ಹಿಕ್ಕಿ ಕಯಾ

[illegible]

ಹಿಕ್ಕೆಯು ಬಡನದ್ದು ಬಿ
ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಮೃತ್ಯುವು ಮೃತ್ಯುವು
ಕೂಡದಂತೆ ಮಾಡುವುದು
ಉಳಿದ ಯಾವ ದಿವ್ಯವೂ ಹಿಕ್ಕೆಯು
ಹಿಕ್ಕೆಯು ಸಿಕ್ಕಿದಿರುವುದು ಸಿಕ್ಕಿದಿರುವುದು
ಹಿಕ್ಕೆಯು ಭಾರತದ ದಿವ್ಯವು
ಹಿಕ್ಕೆಯು ಮೃತ್ಯುವು ಮೃತ್ಯುವು
ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಚರಿತ್ರೆ ಬರೆ
ವುದು ಹಿಕ್ಕೆಯು ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ
ಹಿಕ್ಕೆಯು ಮೃತ್ಯುವು ಮೃತ್ಯುವು
ನಾ ಹಿಕ್ಕೆಯು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ ಹಿಕ್ಕೆಯು
ಹಿಕ್ಕೆಯು ಉದಯೋಗದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ
ಪದವಿ ಭಾರತದ ದಿವ್ಯವು
ಮೃತ್ಯುವು ಮೃತ್ಯುವು ಮೃತ್ಯುವು
ಮೃತ್ಯುವು ಕತೆಯು ಕಲ್ಪತರು ಉ
ದಯೋಗದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ
ಹಿಕ್ಕೆಯು ಅನನ್ಯ ಸಾಧನ ಮೃತ್ಯುವು
ಮೃತ್ಯುವು ಮೃತ್ಯುವು ಮೃತ್ಯುವು
ಹಿಕ್ಕೆಯು ಮೃತ್ಯುವು ಕಲ್ಪತರು ಮೃತ್ಯುವು
ಭಾರತದ ದಿವ್ಯವು ಮೃತ್ಯುವು
ಮೃತ್ಯುವು ಮೃತ್ಯುವು ಮೃತ್ಯುವು
ಮೃತ್ಯುವು ಮೃತ್ಯುವು ಮೃತ್ಯುವು

ಹಿಕ್ಕಿಯು ಲೋನೆಯ ದಿನಗಳು ಹೇಗೆ
ಹೋಗುವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆಯೇ
ಹಿಕ್ಕಿಯು ನೂರದಲಿ ದಿನಗಳ ಜೀವನದ
ದಿಗ್ಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯು ಹಿಕ್ಕಿಯ
ವುದ್ದಿ ಬೆಂಗಾಳಿ ಗಡೆಟ್ ಮತ್ತು
ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ
ಹಿಕ್ಕಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿದ
ಬಂದಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕುರುಡು ತನ್ನ ಜಗ್ಗ
ನಿಂದ ಹೊಡೆ ಅವನು ಬಂದಿ ಕಡೆ
ಯಲ್ಲ ತಾನು 'ಅಕ್ಕ' ಇಂದಿಯಾ
ಕಂಪನಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಮುದ್ರಕ'ನೆಂದು
ಹೇಳಿ ಹೊಡೆದ್ದು ನೆ ದಿಶೆ-ಶಿ ನೆ
ಅಗಲಿಯು ಸಿ ಮು ಬ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ
ನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಕ್ಕಿಯು ತುಂಬಾ ನಷ್ಟ
ಮೊದಲಿನೂ ಕಲ್ಪತಾಂತ್ರ ಅವನ
ಕಡೆಗು ಬಂದಾಗ ಸಾಲಿನಾ ಸಾಲಕ್ಕ
ಸಾಲದ ಲೋಪಾಯಿಲ್ಲ ಲೋಪವೇಕಾ
ಗಿತ್ತು ಅವನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಸ್ಥಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ
ಮೋದಲೂ ಕೇವಲ ಎರಡು ಸಾಲಿನ
ಲೋಪಾಯಿ ಬಂದಿತು ಸಂಗಾತದ
ನಿತ್ಯಕಲಾ ಸಾಲದ ಆರ್ಥ ಬಡಬನ್ನಿ

ಕೆಗದಾಕೊಳ್ಳಲು ಹಿನ್ನೆಲೆ
 ಕೆಲವಾಗಿ ಹಿಕ್ಕಿಯು ಸರಿಸುವಾಗ
 ಬೇಕಾಯಿತು ತಾನು ಗೆಲುವಿನ
 ಹಗಲಿ ದಿಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೆನಂಬಿ
 ಹೆಕ್ಕಿಯು ನಿನ್ನಯೂ ಹೇಳಿಕೊ
 ತನ್ನ ಸಂಸಾರದ ಜೀವನವನ್ನು
 ಸಲುವ ಕಷ್ಟಚಟುವ ಕಲಸಮಾಡಬೇಕೆ
 ನಿಧರಿಸಿದುದನ್ನೂ ತಾನೇ ಹೇಳಿ
 ದ್ದಾನೆ ಹಾಗೆ ಅರ್ಜಿಸಿದ ಸಂಪ
 ಯ್ತು ಅಜ್ಜನ ಮೊಳಗಣನ್ನು ಕೂ
 ಕೊಂಡು ಮರದಲ್ಲ ಅಜ್ಜನ ಯ
 ವನ್ನು ದಿಡ್ಡಿಯವರೂ ತಯ
 ಕೊಂಡನು. ಮುದ್ದು ಹಿ ಯಂ
 ಅಜ್ಜ ಮೂಡಲು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡ ಕೊಡ
 ತಾನು. ಸರ್ವ ಹಿಕ್ಕಾಗಿ ಮುದ್ದ
 ಕಲಸಗಣನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು
 ಜಾಹಿರಾತು ಮಾಡಿದನು. ಮುದ್ದ
 ಜಾಗಿ ಹಿಕ್ಕಿಯು ಯಶಸ್ಸನ್ನು
 ದನು. ಅದರ ಅವನು ಕೇವ
 ಮುದ್ದಕನಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ಇಷ್ಟ
 ಲ್ಲ. ಅದಾದರಂದ ಪತ್ತಿಕೊಡ್ಡ
 ವನ್ನು ಅಲಿಯಿಸಿದನು. ಈ ವ್ಯ
 ದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವನ್ನು ಸಂಪಾದ
 ನಿವೃತ್ತಿ ಹೂಂದಿದ ನಂತರ ಇಂಗೆಂದ
 ಹೇಳಿದಾಗ, ತಂತೆಯಂತೆ ಹಾಗೆ
 ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆ
 ಬೇಕೆಂಬುದು ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿತ್ತು.
 ದಂಗಾಲ್ ಗಣಿ ಪತ್ತಿಕೆಯನ್ನು
 ನಡೆಸುವ ಸಾಧಕವನ್ನು ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟನು
 ಮಾಡಿದರೂ ಅವನು ಹಿಂದೂ ಮು
 ತ್ಯಾಕಾರವೆ ಇತ್ತು. ಬಿಡುಗಡೆವನ್ನು
 ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸುದ್ದಿಗಳು ಮಂತ್ರ
 ಕೆಳಗಲು ಗಣಿ ಪತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲ ಪ್ರಕಟ
 ವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆ
 ಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುದ್ದಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ತಿ
 ಕೆಯ ಸೌನವಿತ್ತು. ಮೂಡಮೂಡಲಿನ
 ರಜೆಗಳು ಜಿಬ್ಬ ಪತ್ತಿಕೆಯು
 ಯುರೂಪ್ಪ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಬಿಡು
 ಬಿಡುತ್ತಾ ನಗರದ ಮೆತ್ತು ಪುರಕ್ಕಿಡ
 ಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಮೂಡಿ ಬಿಡಲು
 ತೊಡಗಿತು. ಇಂದಿಯಾ ಜಿಬ್ಬ ನಂದ
 ಸ್ವಪೂಜೆ ಪತ್ತಿ ಯು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ
 ಎಲ್ಲಾ ಜಿಬ್ಬ ಹಿಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ
 ಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಕ್ಕಿಯು ತಂದೆಬಾ ಕೀಳು
 ವಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಸೃಷ್ಟಿವಂತ
 ದರ ಪತ್ತಿಕೆಯನ್ನೂದಿದನು. ಪತ್ತಿಕೆಯ

ಅದ್ವೈತ ಸತ್ಯವು ಹುಟ್ಟಿದುದು ಅವನ ನಾನು
ಹೊಸ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಂಡಿತು. ಅದು
ಅವನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ ಇಂದಿಯ
ಗಣಿತ ಸತ್ಯವು ಮೇಲೆ ಅನೇಕ
ನಂದಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು
ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದನು. ಹೊಸ ಸತ್ಯ
ಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೇಲೆ
ಹೊಸತನವೂ ಬಂದದ್ದಲ್ಲದೆ, ಆ ಸತ್ಯ
ಕೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆವರನೂ, ಮತ್ತೆ
ಹೊಸಗತಿಯ ಹೀನಾನಾನ್ಯವಾಗಿ ತೆಗೆ
ದನು. ಈ ಸ್ವಪೋಷೆಯು ಹೊಸ
ಹಂಸೆಯು ಹೊಸವನು ಸರ್ಕಾರವು
ಈ ಸ್ವಪೋಷೆ ಸತ್ಯಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಸಹಾ
ಯವನೂ ತೆಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಯು ತನ್ನ
ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಂದನು. ಸರ್ಕಾರವು
ಬಂದಿಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆ ಇಂದಿಯ ಗಣಿತ
ಅರಿಯುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಯು ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ
ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೈಯವಾಗಿ ಬಂದ
ಈ ಸ್ವ ಇಂದಿಯ ರಂಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ
ದಾರ್ವನಿಯನ್ನು ಹೊಸ ರಂಗದ
ಬೇರೂರೂ ಹೆಚ್ಚಿಯು ಮೂಲವಿಲ್ಲ
ತನಗಿತ್ತು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
ಹಿಂದೂ ಸಹ ತನ್ನ ಶಾಂತಿ ಹಿಂದೂತ್ವ
ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡನು. ಗುಲಾಮ
ಗಿರಿಯು ಹತ್ತು ಸ್ವೇಚ್ಛಾತ್ಮಯ ಅ
ಳತೆಗೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಯಿಂದ ತ
ತೆಗೆ ಸಿದ್ಧ? ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಅತ್ಯಂತ
ಹೊಟ್ಟೆ, ಅನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು
ಹಕ್ಕುಬಾಧೆ ತೆಗೆಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ನಡೆಗ
ಬೇರೂರೂ, ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಮತ್ತು
ಸ್ವೇಚ್ಛಾತ್ಮಕತೆ ಎಂದೂ ತೆಗೆದಾಗ
ಬೇರೂರೂ ಅನಾರ್ಥವಾಗಿದೆ.

ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು
 ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟವು ಭಾರತದ
 ಪತ್ರಿಕಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಂದ ನೂತನ
 ತತ್ವದ ಘಟನೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಅಡಳಿತ
 ವನ್ನು ಬೀರಿರುವ ಭಾರತದ ಪತ್ರಿಕಾ
 ಲೋಕದ ಮಿಗಿಲ್ಲದ ಹಿಕ್ಕಿಯೇ ಮೂದಲಿ
 ಗಿನ ಈ ಮೂಲ ವಿಲಂಬನು
 ಅಪೂರ್ಣವಾದ ಅಥವಾ ಬಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವ
 ಪೂರ್ವಾಪ್ತವಾದ ವಾಸ್ತವ ಲ್ಲದಿಂದ
 ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವುದು ಸಂಗತ
 ನೆಲೆ ಕಾಲಿಡಲಾಗುವುದು ಬಿಟ್ಟು

ನನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥನಾಲಯದ ವ್ಯಕ್ತ ಸ್ವತ್ವ
ಗಳಿಗೆ ಮಾಲಾಭ್ಯಾಸವು ಪುನಃ
ಭಂಡಾರದಲ್ಲೊಂದು ಮತ್ತು ಕಲ್ಪಿತ
ವಾಕ್ಯವು ಪುನಃ ಭಂಡಾರದಲ್ಲೊಂದು
ದಿಂಗಳಾದ ಜೇನು ಅಗಸ್ತ್ಯನ
ಕಂಠದಿಂದ ಜೇನು ಅಗಸ್ತ್ಯನ
ಹಕ್ಕಿಯು ಜಗ್ಗು ಬಿಡಿದಿರುವ ಸ್ವಾರ್ಥ
ಹಕ್ಕಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸ್ವಾರ್ಥ
ಅನಿರೋಧದ ಬೀಜದ ಭಾರತೀಯ
ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಅತಿಹಾಸ್ಯವೇ
ನೋಡಲಿಗನಾದ ಜೇನು ಅಗಸ್ತ್ಯನ
ಹಕ್ಕಿಯು, ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ
ರೋಷದಿಂದ ಜನನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು
ಅದೇ ಕತೆಯು ಸ್ವಾರ್ಥಪ್ರಗಲ್ಭದ
ದೇವತೆಯ ಜೀವನದಿಂದ ಅದೇನೋ
ಅತಿ ಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು ಹಕ್ಕಿಯು
ಸಾಧನವನ್ನು ನಿಷ್ಕಾರಣಗೊಳಿಸಿ
ವುದೇ ಅವನು ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಭೆಯ
ಹಕ್ಕಿಯು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸ್ವಾರ್ಥ
ಸ್ವಾರ್ಥದ ದೊಡ್ಡತನ

ಎನು ನಿಭಾ ಭವನದಲ್ಲೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ
ಹಬ್ಬವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದವು
ಅದರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭವನ ಕರ್ನಾಟಕ
ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ದರ್ಬಾರಿಗೇ ಹೆಸರು
ನಾಡಾಯಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡಿಗರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಘಗಳ
ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದಂಥ ಸಹಿತ ಕನ್ನಡ ಕ್ಷಣ
ದಲಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಕ್ಷಗಾನ
ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ವರ್ಧಿಸುತ್ತಿರು
ದ ಧಾರ್ಮಿಕ, ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿ
ಗ ಸಂಘಗಳ ಮೊದಲನೆಯ, ಕುವ
ಮಿತ ಹಾಗೂ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರಗಳ
ಲೇಖ ಉಂಟು ಕ್ಷಣ, ಹೆಸರಿತ ಸಂಘ
ಗಳೆಂದೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಇವುಗಳ
ನಿರ್ದೇಶನವಾಗುವ

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಇಂದು ಹಲವಾರು ಮುಖಗಳಾಗಿ ಚೆಲ್ಲುವರಿದಿದೆ. ಈಗ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರಂತೆ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಸಾಧಿಸುವ ಯತ್ನಗಳೂ ಅಧಿಕ. ಆದರೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಇಂದಿನ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು.

"ನೋಡ್ ಫಾರ್ ನ್ಯೂಜ್" ಸುದ್ದಿಯ ವಾಣಿ ಅಥಾರಿಸಬಲ್ಲ ಚುರುಕು ನಾಸಿಕ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಾತು. ತೀರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪುವ ವಿಭಿನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕುಮುಲ, ಆರ್ಥಿಕ ಹೋರಾಟ, ಚಿಕ್ಕ ಮಟ್ಟ ಬದಿಬಾಟಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಯುದ್ಧ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ವರೆಗೆ ನಡೆವ ಬಿರುಸಿನ ವೇಗದ ಘಟನಾವಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸೂರೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳು ಎಡವದಿರಲಿಂಬ ಉದ್ದೇಶದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿದ್ದು,

ಬೇಸರದ ಸಜ್ಜನರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ- "ಮಡಿ ನೀರು, ಮೇಲು ನೀರು!- ಅಯ್ಯಾ ಈ ಭ್ರಾಂತಿ ಏನು? ಆಗ್ರ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಒದ್ದ ಉಟ್ಟು ನೀರು ಕೇಡಿ, ತಾಮ್ರಪಾತ್ರೆಗೆ ಉರಿ ಹಚ್ಚಿ ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟದಂತೆ ಕಾವಲು ಇದ್ದು, ನೀರು ಕಾದ ನಂತರ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಧಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಚಿಮುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಧಾರುತ್ತಾ, ದವಲಯವನ್ನು ತೀರಿ ಅಷ್ಟನ್ನೇಕೆವೂ ಮಾಡುವರು. ಯಶ್ಯ ಸಾಗುವರು ಉಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲೇ ನೀರು ಕೇಡಿ ಪಾಕ ಕಾಸಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಬೇರೆ ಚಿಕ್ಕ

ಅಳುವಂತೆ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಇದುವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನು? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಂಪನಿಯವರು ಮೆ. ಎಡಿಸನ್ ಸಾಹೇಬರ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿ ಅದರ ರೋದನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ತುಂಬಿಸಿದರೆ ರಾತ್ರಿ ಆ ಯಂತ್ರವು ಅತ್ತಂತೆ ಧ್ವನಿ ಮಾಡುವುದು" ಎಂದು ಶೋಧದ ಪರಿಣಯವನ್ನು ವಾಚಕರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಈಗೂ ಆಕರ್ಷಕ
ಈಗ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಮೂರು ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಸೆ. ಪ. ವಕರು ಯಾರೊಬ್ಬರ ಉಲ್ಲೇಖವಿಲ್ಲ. "ಬಂದೋ ದಯ" ಛಾಪವಾಸೆಯ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಯ್ಯಬಿನ್ ಸಂಗಮವನ್ನು ಇಥಾ ಪ್ರಮಾ ಎಂದು ಬರೆದಿರುವಾಗ, ಬಹುತೇಕ ವಾಗಿ ಸ. ಪ. ವಕರೂ ಅವರೇ ಗಿದ್ದರದೇಕೆ,

ನೂರು ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು

ಆದರೆ ಇಂಥ ಯಾವುದೇ ತೀವ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಕಳೆದ ನೂರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಊರ ದಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈಗಿನ ಯಾವುದೇ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಇಂಥ ಕೆಲ ಚುರುಕು ನಾಸಿಕಗಳು" ಇದೇಗ ರದ್ದಿ ಕಾಗವಗಳ ಮಧ್ಯೆ ದೊರೆತವೆ.

ಒಂಭತ್ತನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಸೂಚಿತವಾದ ೧೮೪೭ರ ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೮ರ "ಜುದೋ ದಯ" ಎಂಬ ಧಾರವಾಡದ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ವರ್ಷವನ್ನು ೧೮೩೬ರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನೋಡಿದುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ. ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಯುಗಾದಿಯ ಸುಚಿಂತನೆಯ ಸುವ ಇದು ಹಬ್ಬದಂದು ಆಗಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜೊಯಿಸರಾಗಿದ್ದ ವೆರಾ ಕೋಮೇಶ್ವರರನ್ನು ಭವಿಷ್ಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಳೆ ಬೀ ಮುನ್ನೋಟ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ದಿ ೬-೪ ರೇಗರುದು ಸಮಾಯಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ಲಿ ವಿಜೇತರಾದ ವಿವ್ಯಾಥಿ ಎವ್ಯಾಥಿ ಯರಿಗೆ ಸರ್ವೋಚ ನವಾಯ ಸಾಕೇಬರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬಕ್ಷೀಸು ನೀಡಿದ ಸಮಾ

ದೊಂದು ವತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಡಿ ನೀರುಕಾಯಿ ಸಿಟ್ಟು ಎರಡು ತುಂಬಿಯ ನೀರು ಮೇಲು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವರು. ಇದು ವೃಥಾ ಅಂತಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಾರುತ್ತಿವೆ. ಮತ್ತು ಬಾವಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಧ ಜಲ ಜಂತುಗಳ ಮಲಮೂತ್ರ ರಕ್ತಕಳೆಬರಗಳು ಇದ್ದು ಕೊಳೆತು ನೀರಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣವಾಗುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ, ಮಡಿಯ ಭ್ರಾಂತಿಯಿದೇನು? ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಡಿ ಅಂದರೆ ಪರಸ್ಪರ, ಪರದೋಷಣ ಪರಸ್ಪರಗಳಿ ಅಸಿದೇ, ಮುಟ್ಟಿದೇ ಅಂಟಿದೇ ಇರುವದೇ! ಮತ್ತು ಭಾಗವತ ಸಪ್ತಮಸ್ಕಂದ ನಾರದ ಮತ್ಸ್ಯ ಕಂಪ.

ದಮಮುನು, ಶೌಚಮುನು, ಮಂದವ ಮುನು ಶಮಮುನು ಮಾಸನಮು ಕೃಪೆಯು ಸತ್ಯಜ್ಞಾನ ಕೃಮೆಯಲುನು, ಹರಿಭಕ್ತಿಯು ಪಪ್ಪ ಮುನಿಸು ಅಕ್ಷಣ ಮುಲಗ್ರಜಾತಿ (ಸಾಧವಾ)

ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲಾ ಶಾಳಾಗಿ ಇಂಗಿ ಕಾಲಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಹಾಹಂಸಾಬಾರ ಪಾದ ಡುಭಾಚಾರಗಳು ಪ್ರಬಲವಾದವು.

ಜಗದೀಶ್ವರಾ ನಿನ್ನ ಪಾದವೇ ಗತಿ ಎಂದು ಒಂದು ಕಿರು ಲೇಖನಕ್ಕನಿ ಬಂಜಾ ಯದ ಭಾವವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ, ಪತ್ರಿಕೆಯ, ವಾಚಕರಿಗೆ ಹ ಗಾ. ಜಾಹಿರಾತುದಾರರಿಗೆ ಮನವಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳೇ ಹಚ್ಚಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ರತಿಯ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಯುದ್ಧದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಿತ್ತು ದಿ ವೆಸ್ಟ್ ಎಂಡ್ ವಾಚ್ ಕಂಪನಿ ಮುಂಬಯಿ ಇದು ಬರ್ನಾ ಎಂಬ ಪೆಸರಿನ ಕೀರಿ ಇಲ್ಲದ ಲಿಫ್ಟ್ ವಾಚಿನ

ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಸುಂದರ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟು ಮುದ್ರಣ (ಲಿಥೋ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್)ವಾಗಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಲಭ್ಯ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ತೀರ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಯಾದ ದರೂ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟೇ ಕಳೆದುಹೋದಿಲ್ಲ. ಜಿನ್ನಾಗಿ ಓದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಶುಭವಾಗಿವೆ. ಮುಖ್ಯ ಕೂಡ ಮಸಣಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕಟವಾರ ಸಂಪ್ರಕಟ ವ ಗುಪ್ತದಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲ್ಕಡೆ ಒರೆದಿದ್ದು ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಬಂದೋ ದಯ" ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆ ಇಟ್ಟರೆ ಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ೧೮೪೭ರಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವರ್ಷಿಕ ವೆ. ೫೨ರೂ. ರ ಹೊಂದು ಎಷ್ಟೆ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಬೇಕಾದ ಸರೂ. ರ ಅಂತ ವರ್ಷಿಕ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ರೀತಿನೇ ಪಪ್ಪವಿಂ ಅದ ವಾರ್ಷಿಕ ಓರೂ ಬಿಡಿಪ್ರತಿ ೪ರೂ ಗೇರಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಪಡೆಯಬಯಸುವವರಿಗೆ ೪ರೂ ಎಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತೆಂದು ಸಂಚಿಕೆಗಳ ತ್ತದೆ. ವಾಚನಾಲಯಗಳಿಗೆ ಕೃತಿಯಾಯಿತಿದರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಸಭೆ ಅಧಿವೇಶನವಾದರೂ ನಡೆಯಲೆಂದು ಕರಾಡು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸತ್ಯವಾದಿ ವಿವರಿಸುವರು

ಲೋಕಬಂಧು

೨೭-೫-೧೮೪೭ರ ಧಾರವಾಡದ ಲೋಕ ಬಂಧು ಪತ್ರಿಕೆ ೨೭-೧೧-೧೮೪೭ರ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಸಿಪ್ಪೆ ಹೀಗೆ ದೊರೆತ ಇನ್ನೆರಡು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ ಹಳೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು. ಲಭ್ಯವಾದ ಲೋಕಬಂಧುವಿನ ಮೇಲೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅದೇ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆಯೇ ಹೇಗೆಂಬುದಾಗಲೀ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಐರಣಿ ಮಾಸ್ತರ ಎಂಬುವರು ೧೮೨೦ ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಬಂಧು ಆರಂಭಿಸಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಇದು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಥವಾ ಐರಣಿ ಮಾಸ್ತರ "ಲೋಕ ಬಂಧು" ಬಂಧು ಬೇರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು, ಹಳೆಯ "ಲೋಕಬಂಧು" ಮುಚ್ಚಿ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭವೂ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ೧೮೪೭ರ ಲೋಕಬಂಧುವನ್ನು ಶ್ರೀ ಗುರುರಾವ ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ ಮಮದಾಪೂರ ಇವರು ತಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಪ್ರಸಾರಾಘವ ಮುದ್ರಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದರೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವದರಿಂದ ಅವರೇ ಸೇವಾಧಿಕರು ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕುಂಭಕರ್ಣಿ ಧಾರವಾಡ
ಮೊಳೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಈಗಿನ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾದ ಲೋಕಬಂಧು ಸತ್ಯವಾದಿ ಎಂಬವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕರಾಡಾ ಪಾನ್ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಭೆ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಆಗಿನ ಮೂಲಾಂಶಗಳು ಕೇಸರಿ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡಸ್ಥರಾದ ಕರಾಡ ಎಂಬವರು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಸಭೆಯ(ಕಾಂಗ್ರೆಸ್) ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಭೆ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯಲೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದುದನ್ನು ಸತ್ಯವಾದಿ ಮಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಾರಯ ಬೋಧ ಸುಧಾ- ಇನ್ನೊಂದು ಮರಾಠಿ ಪತ್ರಿಕೆ ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಸತ್ಯವಾದಿ "ಬೆಳಗಾವಿಯ ವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ಅಧಿವೇಶನ ತಮ್ಮೂರೊಳಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಖಟಪಟ ನಡೆಸಿ ಧ್ವನು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗ ಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಪ್ರಾಂತಿಕ

ಚಂದ್ರೋದಯ
THE CHANDRODAYA
CHILL PATRA
PRINTED AT THE CHANDRODAYA PRESS, CHANDRODAYA, DISTRICT DAKSHIN KANNARA, MYSORE DISTRICT, MYSORE.

CHANDRODAYA PRESS, CHANDRODAYA, DISTRICT DAKSHIN KANNARA, MYSORE DISTRICT, MYSORE.

ಧಾರವಾಡದ ಬಂದೋದಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ ೯ನೇ ವರ್ಷದ ಒಂದು ಪ್ರತಿ (ದಿ. ೧೮ ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೮೪೭) ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಪತ್ರ (ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ) ದಿ. ೨೭ ನವೆಂಬರ್ ೧೮೪೭

ಗವರ್ನರನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು

ಗ್ರೀಷ್ಮತ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರ ನಿಚ್ಚಿತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಇಂದು ಸಹಿಸು ತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ನಿಚ್ಚಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಸಮರ್ಥಿಸು ತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಮಾಜ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಹಿಸು ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿದೇಶಿಯ ಸರ್ಕಾರವಾದರೂ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ೧೮೪೭ರ ಜೂನ್ ೨೩ರ "ಧಾರವಾಡ ವೃತ್ತ" ಮರಾಠಿ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಒಂದು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. "ಪೋರ್ತುಗೀಸ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿಯ ದೀವ್ ನಡುಗಡೆಯಲ್ಲಿಯ ಮುಬನೇಲ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಆಮಾವಾಸೆಯ ರಾತ್ರಿ ಗಂಟೆ ಸುಮಾರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗವರ್ನರನು ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ನುಗ್ಗಿ ಒಬ್ಬ ಯುವತಿಯ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮಚಾರ ವಸಗಲು ಹೋಗಿದ್ದ. ಆಗ ಆ ಯುವತಿಯು ಕೂಗಿ ಗದ್ದಲ ಮಾಡಿದಳು. ನೂರಾರು ಜನರು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಆ ಗವರ್ನರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಥಳಿಸಿ ಪೋರ್ತುಗೀಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತುಳಿತವೇಡಿಸಿದ ಮೂಲಕ ಗವರ್ನರನ ವಿರುದ್ಧ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಪೋರ್ತು ಗೀಜ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಷಣ ಆತನನ್ನು ಸೆರೆಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. II ನೆಯ ಪುಟಕ್ಕೆ

ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಿಕಾರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಿಕಾರಿ

ಶನಿವಾರ ೧೬-೨-೧೯೮೦

ಅಕಾರದ ಅಂದರೆ ಬರೆಯುವ ಜಾಕಿಯ ಕೆಯೋ ಆಗಿರುವುದೆಂದು ತರ್ಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಕಾರದ ಎಂಟು ಪುಟ ಪುಟ ನಿಯಮಿತ ಯ ಹೊರತು ಆವರಿಗೆ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯೆಂದು ಪ್ರಕಾಶನವಾಗಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಸುಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಕಾಶನವು

ಯು "ಧಾರವಾಡ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಕ್ಷೀಸ್ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ನಿಧನ ಹತ್ತಿದ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಜ್ರವ ಗುಟ್ಟಿದ್ದ ನೂರಾರು ರೂ. ಬಾಕಿಗಳು ತಿಪ್ಪೋರಿಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದವು" ಎಂದಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಕ್ಕಾದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಶುಭ್ರಗೊಳಿಸಿ ವಶ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇಸ್ಲಾಮಧರ್ಮಿಯರಿಗೆ ಕೆಲವಿನ ವಿನಿ ಚನೆಯುಂಟಾದುದು ಥಾಗೂ ಮಹಾಮುಷ್ಕರ ಸ್ವಾಧೀನ, ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಶಸ್ತ್ರಧಾರಿಗಳ ತಂಡದ ನಿಯಂತ್ರಣ "ಖುರಾನ್"ದ ಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಸೂಚಿಸಲಾದ ಮಹದಿಯು ತಾನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಸರ್ವವಿವಿಧ "ಚಂದ್ರೋದಯದ ೧೮೮೫ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೮ರ ಈ ಸುಚಿಯು "ಮಹದಿಯು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಸಭಾವು. ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ಬರುವದು" ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಹಾವುಗಳ ಮಳೆ

ಅಹಮದನಗರ ಪರಿಸರ ತಾಲೂಕು ಪೈಕಿ ನಾಡೀವ್ಯನಮಿಸಿ ಇತ್ತೀಚೆ ವೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಹಾವುಗಳ ಮಳೆಯು. ಅದರ ಪೈಕಿ ಏನಕಿ ಹಾವುಗಳು ಮಹಬೂಬ್ ಕೆಲಕ್ಕರ ಸುಪೇಬರ ಕೆರೆಗೆ ನೇಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲಾಗಿದೆಯಂತೆ. ನೆಪ ಸಿದ್ಧಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸೋಡಪತ್ರ ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೇಶವಪ್ಪನ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ ಎಂಬ ಮೊದಲಾದ ಸುದ್ದಿಗಳು ಈ ಸಂಚಿಕೆ ಬರೆದಿದೆ.

ಡಂಭಾಚಾರದ ಖಂಡನ

ಅದೇ ವರ್ಷದ ಮೇ ೩೦ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕದೊಳಗಿನ ಡಂಭಾಚಾರಕ್ಕೆ

ಪ್ರಾಚೀನಚರಿತ್ರೆ			
೧. ೧೮೭೫-೭೬	೨. ೧೮೭೬-೭೭	೩. ೧೮೭೭-೭೮	೪. ೧೮೭೮-೭೯
೫. ೧೮೭೯-೮೦	೬. ೧೮೮೦-೮೧	೭. ೧೮೮೧-೮೨	೮. ೧೮೮೨-೮೩
೯. ೧೮೮೩-೮೪	೧೦. ೧೮೮೪-೮೫	೧೧. ೧೮೮೫-೮೬	೧೨. ೧೮೮೬-೮೭
೧೩. ೧೮೮೭-೮೮	೧೪. ೧೮೮೮-೮೯	೧೫. ೧೮೮೯-೯೦	೧೬. ೧೮೯೦-೯೧
೧೭. ೧೮೯೧-೯೨	೧೮. ೧೮೯೨-೯೩	೧೯. ೧೮೯೩-೯೪	೨೦. ೧೮೯೪-೯೫
೨೧. ೧೮೯೫-೯೬	೨೨. ೧೮೯೬-೯೭	೨೩. ೧೮೯೭-೯೮	೨೪. ೧೮೯೮-೯೯
೨೫. ೧೮೯೯-೧೯೦೦	೨೬. ೧೯೦೦-೦೧	೨೭. ೧೯೦೧-೦೨	೨೮. ೧೯೦೨-೦೩
೨೯. ೧೯೦೩-೦೪	೩೦. ೧೯೦೪-೦೫	೩೧. ೧೯೦೫-೦೬	೩೨. ೧೯೦೬-೦೭
೩೩. ೧೯೦೭-೦೮	೩೪. ೧೯೦೮-೦೯	೩೫. ೧೯೦೯-೧೦	೩೬. ೧೯೧೦-೧೧
೩೭. ೧೯೧೧-೧೨	೩೮. ೧೯೧೨-೧೩	೩೯. ೧೯೧೩-೧೪	೪೦. ೧೯೧೪-೧೫
೪೧. ೧೯೧೫-೧೬	೪೨. ೧೯೧೬-೧೭	೪೩. ೧೯೧೭-೧೮	೪೪. ೧೯೧೮-೧೯
೪೫. ೧೯೧೯-೨೦	೪೬. ೧೯೨೦-೨೧	೪೭. ೧೯೨೧-೨೨	೪೮. ೧೯೨೨-೨೩
೪೯. ೧೯೨೩-೨೪	೫೦. ೧೯೨೪-೨೫	೫೧. ೧೯೨೫-೨೬	೫೨. ೧೯೨೬-೨೭
೫೩. ೧೯೨೭-೨೮	೫೪. ೧೯೨೮-೨೯	೫೫. ೧೯೨೯-೩೦	೫೬. ೧೯೩೦-೩೧
೫೭. ೧೯೩೧-೩೨	೫೮. ೧೯೩೨-೩೩	೫೯. ೧೯೩೩-೩೪	೬೦. ೧೯೩೪-೩೫
೬೧. ೧೯೩೫-೩೬	೬೨. ೧೯೩೬-೩೭	೬೩. ೧೯೩೭-೩೮	೬೪. ೧೯೩೮-೩೯
೬೫. ೧೯೩೯-೪೦	೬೬. ೧೯೪೦-೪೧	೬೭. ೧೯೪೧-೪೨	೬೮. ೧೯೪೨-೪೩
೬೯. ೧೯೪೩-೪೪	೭೦. ೧೯೪೪-೪೫	೭೧. ೧೯೪೫-೪೬	೭೨. ೧೯೪೬-೪೭
೭೩. ೧೯೪೭-೪೮	೭೪. ೧೯೪೮-೪೯	೭೫. ೧೯೪೯-೫೦	೭೬. ೧೯೫೦-೫೧
೭೭. ೧೯೫೧-೫೨	೭೮. ೧೯೫೨-೫೩	೭೯. ೧೯೫೩-೫೪	೮೦. ೧೯೫೪-೫೫
೮೧. ೧೯೫೫-೫೬	೮೨. ೧೯೫೬-೫೭	೮೩. ೧೯೫೭-೫೮	೮೪. ೧೯೫೮-೫೯
೮೫. ೧೯೫೯-೬೦	೮೬. ೧೯೬೦-೬೧	೮೭. ೧೯೬೧-೬೨	೮೮. ೧೯೬೨-೬೩
೮೯. ೧೯೬೩-೬೪	೯೦. ೧೯೬೪-೬೫	೯೧. ೧೯೬೫-೬೬	೯೨. ೧೯೬೬-೬೭
೯೩. ೧೯೬೭-೬೮	೯೪. ೧೯೬೮-೬೯	೯೫. ೧೯೬೯-೭೦	೯೬. ೧೯೭೦-೭೧
೯೭. ೧೯೭೧-೭೨	೯೮. ೧೯೭೨-೭೩	೯೯. ೧೯೭೩-೭೪	೧೦೦. ೧೯೭೪-೭೫

ಧಾರವಾಡ ವೃತ್ತದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯು ಚಿತ್ರ

ಕಾರವಾರದ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೦ರಂದು ರಾ.ಬ. ಬಾಬಾಜಿರಾವ ಸಾಮಂತ ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಬಹುತೇವಾಗಿ ಧಾರವಾಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸುಧಾರಣೆಗೂ ಸ್ವಚ್ಛಗೊ ತನುಮನಧನವನ್ನು ಕೂಡಾ ಅರ್ಪಿಸಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ಶರವಾಸಿಗಳ ದುರ್ಯಾದದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ವಗವಾಗಿ ಹೋಗಲು ನದಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಕ್ಕ ಲಕ್ಷ್ಯ ಪೂರೈಸುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಯಾವುದನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದು "ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ರಾ.ಸಾ. ಶಿವರಾಮ ಪರಮೇಶ್ವರರು ದುರ್ಯಾದಕ್ಕೆ ಮಾತುವುದು ಸುಖ ದಾಪ್ತಿಯೇ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳಿದೆ. ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ, ಹವಾಮಾಲಿನ್ಯ ಹಾಗೂ ಧ್ವನಿ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ವರ್ಧನೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಇಂಥ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರಲು ಯಶಸ್ವಿವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮತೋಷನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ವಿಷಯ.

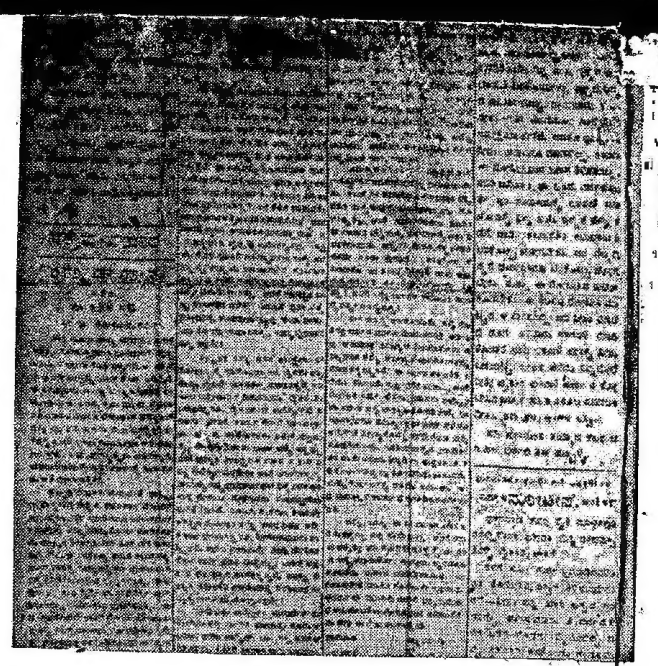
ಗ್ರಾನೋಫೋನ ಬಗ್ಗೆ

ಥಾಮಸ್ ಎಡಿಸನ್ ಗಾಮೋಫೋನಿನ ತೋರಣ ಅದೇ ತಾನೆ ಆದ ಮರುಹುಗಳನ್ನು. "ಚಮತ್ಕಾರಿಕ ತೋರಣ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಮುಂದೆ" ನುಟಗಳನ್ನು ಆಡತಕ್ಕವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಎಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ! ಮಕ್ಕಳು

"ರೈತರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವರು!" ಇದು ಈಗಿನ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ೧೮೮೫ ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ "ಚಂದ್ರೋದಯ" ಕನ್ನಡ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದುದು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ವಂಹಾರಾಣ್ ಫಿಕ್ಟೋರಿಯಾರ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಭಾರತದ ಆಗಿನ ವೈಸರಾಯ ಲಾರ್ಡ್ ಡಫರಿನ್‌ರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಾನದ ದೊರೆ ಅಮೀರ ಅಬ್ದುಲ ರಹಮಾನರ ಜೊತೆ ಸ್ನೇಹ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಶಸ್ವಿ ವಿಫಲ ಗೊಂಡ ಬಳಿಕ ಡಫರಿನ್‌ರೂ ಅಮೀರನಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

"ಖಂಡಿಯ ದರಬಾರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಂಪು ಸಂಗತಿಗಳು" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಇದು ಒಂದು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸಂದರ್ಶನ. ಚಂದ್ರೋದಯ ಇದನ್ನು "ಅಮೃತಬರೂರ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಕೊಂಡಿದೆ. ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದರಬಾರ ರಥದೊಡನೆ ಬೇಕಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಅಮೀರನು ತಮ್ಮ ಕೋಪ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ತನ್ನ ಗೌರವಾರ್ಥ ಖುಶಾಲಾ ತೋಪು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಾರಿಸಲಿಲ್ಲೇಕೆ

ಲೋಕಬಂಧಂ (ದಿ. ೨೭-೫-೯೪) ದಿನ ಪ್ರತಿಯು ಒಳಪಟ್ಟಿ

೧೮೮೦ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ಆರನೇ ತಾರೀಖು ಪದ್ಮ, "ಚಂದ್ರೋದಯ"ದ ೧೫ನೇ ವರ್ಷದ ವರ್ಷಾಂಶ ಸಂಚಿಕೆ. "ಸ್ವದೇಶ ಬಾಂಧವರಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಸುವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಿರಂತರ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ-ರಶ್ಮದ ಸ್ವಾಧೀನ; ಶತಕದ ಹಿಂದಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆ

ಎಂದು ಆತ್ಮಪ್ರೀತಿ ಸೂಚಿಸಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ರಾಜಕರ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಿದುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ನೇಹ ಒಯ್ಯುವ ಲಾರ್ಡ್ ಡಫರಿನ್‌ರಿಗೆ ಅಮೀರನು "ರಕ್ತಸ್ನೇಹ"ದ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಡಫರಿನ್‌ರಿಗೆ ಹಾಗೂ ದುಭಾಷಿಗೆ ಅಮೀರನ ಮಂಥಿ ತಾರ್ಥ ತಿಳಿಯದೇ ಕೆಲಹೊತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಮಿತಿಮೀರಿ ನೋಡುತ್ತ ಕಂಠಿತ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಆಗ ಅಮೀರರೇ "ನಿಮ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಾಗಿ ಗೋವಳಕೊಂಡದ ರತ್ನ ಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳವರೂ, ಎರಳೆ ನೋಟದ ನೇತ್ರಗಳಿಳ್ಳವರೂ ದಾಡಿಮಂ (ದಾಳಿಂಬದ) ಬೀಜದಂತೆ ದಂತಪಂಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರೂ ಆಗಿದ್ದ ಅನೇಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇರುವರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಆಥವಾ ಮೂವರು ನನಗೆ

ಧಾರವಾಡದ ಈ ಗೃಹಸ್ಥರು ಹೀಗೆ ಬೆಳಗಾವಿಯವರ ವಿಷಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಧಾರವಾಡದ ಜನರಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವೂ ಸಹವೂ ದೀರ್ಘಪ್ರಯತ್ನವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮನಗಂಡವರಾಗಿ ಸ್ವಜನರಾದರೂ ತೋರಿಕೆಗೆ ಪರರಾಗಿ ಬೆಳಗಾವಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಹ್ಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕರಾಡ ಗೃಹಸ್ಥರ ಉದ್ದೇಶವು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಗುವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರು ಮುಂದೆ ಆಗತಕ್ಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರೇ ಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ಸತ್ಯವೆಂಬ ಕರಾಡ ಗೃಹಸ್ಥರ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿಯಾವರೂ ಧಾರವಾಡದ ಜನರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಾವು ಆಗ್ರೇಸರರಾದ ಜಂಭವೇರಿಸುವರು. ನಿಜವಾಗಿ ವಿಹಿತವಿಹಿತ ತಿಳಿದವರಾಗಿ ದ್ದರೆ ತಲೆ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕುವರುಬಂದರಲ್ಲಿ ತಿಲಮಾತ್ರವಾದರೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದ ಜನರು ಆರಂಭಿಕರ ರಿರುತ್ತಾರೆಯ ಜಗಮಾನ್ಯವಾದ ವ್ಯತ್ಯವು ಆಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮೀಟಿಯ ಸ್ವಾಭಾವದಾಗ್ಯ ಹರಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸುದ್ದಿಯ ಅಡಂಬರದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕಲಹಮಲಕವಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಭಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಹುಟ್ಟಿದ ಬುದ್ಧಿ ಹೊಳುವವರೆಗೆ ಎಂಬಂತೆ

II ನೆಯ ಪುಟ

ಖುರಾನವನ್ನು ಓದಿ ಸೋಡಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವನು.

ಲಾರ್ಡ್‌ರೂ ರಾಜಪುತ್ರಿಯರೂ ಅವರ ಗುಂಡಂದಿರೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾರಾಣಿಯ ಅಧಿಕಾರವೇನೂ ನಡೆಯದು. ಹಾಗೂ ಇದಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೋಡಪತ್ರ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ ಬೇರೆಯೇ ಆದ ಬಾವಂದ.

ಅಮೀರರೂ ತಿಳಿಯಂತೆ ತಿಳಿಯಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅಡ್ಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಈ ಸ್ನೇಹದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಹೋಗಲಿ ನಾನು ಇನ್ನು ಕಾಬೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆನು.

ಲಾರ್ಡ್‌ರೂ ಆದರೆ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಾಬೂಲಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ರಶ್ಮರು ಹಿರಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಮೀರರೂ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೂಡ ಸ್ಥಳ ಬಿಟ್ಟು ಮೂರ್ಛೆ ಹೋದರು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಪನ್ನೀರಾದಿ ತೈಲಗಳಿಂದ ಜಾಗೃತಪಡಿಸಿ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋ ಹೋದರು.

ಯೆ, ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಿಂದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಷದ ಅರಸಂಚಿಕೆಗಳು ನಮಗೆ ದೊರಕಿದವು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಏಳನೆಯವರ್ಷದ ೨೭ ರಿಂದ ೨೮ ರ ವರೆಗೆ ಸಂಚಿಕೆಗಳ ತಾರೀಖುಗಳು. ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೮೫೭ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೦, ೨೭, ನವೆಂಬರ್ ೩, ೧೦, ೧೭, ೨೪ ಏಕಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪುಟವು ಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಜ್ಜೇಷ್ಠವು ಟ್ಟಿವೆ. ಪ್ರತಿಚಂದ್ರವಾರ (ಸೋಮವಾರ) ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಿತ್ತುಂಬುದೂ ತಿಳಿಯುವುದು. ಮತ್ತು ಶಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿ ವಿಶಯವನ್ನು ಜೊತೆಗೆಯೇ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ವಿವರ.

೧ ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶ, ಸಂವತ್ಸರ ೭, ಪತ್ರಾ ೨೭, ಶಹರ ಬೆಳಗಾವಿ ತಾರೀಖು ೨೦ನೇ ಮಾಸ ಅಗಟೋಬ ಬರ ಸನ್ ೧೮೫೭ ಉಸವಿ ಅತ್ತಿನ ವದ್ಯ ೭ ಚಂದ್ರವಾರ ಶಕೆ ೧೭೭೮ ನಲನಾಮಸಂವತ್ಸರ.

೨ ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶ, ಸಂವತ್ಸರ ೭, ಪತ್ರಾ ೨೮, ಶಹರ ಬೆಳಗಾವಿ ತಾರೀಖು ೨೭ನೇ ಮಾಸ ಅಗಟೋಬರ ಸಂಸ ೧೮೫೭ ಯೂಸವಿ ಅತ್ತಿನ ವದ್ಯ ೧೪ ಚಂದ್ರವಾರ ಶಕೆ ೧೭೭೮ ನಲನಾಮಸಂವತ್ಸರ

೩ ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶ, ಸಂವತ್ಸರ ೭, ಪತ್ರಾ ೨೯, ಶಹರ ಬೆಳಗಾವಿ ತಾರೀಖು ೩ ನೇ ಮಾಸ ನವೆಂಬರ ಸಂಸ ೧೮೫೭ ಯೂಸವಿ. ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ೫ ಚಂದ್ರವಾರ ಶಕೆ ೧೭೭೮ ನಲನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ.

೪ ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶ, ಸಂವತ್ಸರ ೭, ಪತ್ರಾ ೩೦, ಶಹರ ಬೆಳಗಾವಿ ತಾರೀಖು ೧೦ನೇ ಮಾಸ ನವೆಂಬರ ಸಂಸ ೧೮೫೭ ಯೂಸವಿ. ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ೧೩ ಚಂದ್ರವಾರ ಶಕೆ ೧೭೭೮ ನಲನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ.

೫ ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶ, ಸಂವತ್ಸರ ೭, ಪತ್ರಾ ೩೧, ಶಹರ ಬೆಳಗಾವಿ ತಾರೀಖು ೧೭ನೇ ಮಾಸ ನವೆಂಬರ ಸಂಸ ೧೮೫೭ ಯೂಸವಿ.

ಕಾರ್ತಿಕ ವದ್ಯ ೫ ಚಂದ್ರವಾರ ಶಕೆ ೧೭೭೮ ನಲನಾಮಸಂವತ್ಸರ ಆರನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಕಡೆಯ ಪಾನು ಕಳೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಉಳಿದ ಪಾನುಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಅದು ತಾ. ೨೪ ನವೆಂಬರ ೧೮೫೭ ರ ಸಂಚಿಕೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಈ ಮೇಲಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯೆಂದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಿಳಿಯುವಂತಿದೆ.

ರಾಜಾಶ್ರಯ

ಇನ್ನುಳಿದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಉಪಲಬ್ಧವಿರುವ ಈ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ತೀರ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ದೊರೆತ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿ ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿವರ.

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹೆಸರು ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶ ಬೆಳಗಾವಿ ಶಹರದಿಂದ ಅದು ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪೂರ್ವಸೇವ

ನಮಗೆ ಮೊದಲ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯ ೧೮೫೭ ನವೆಂಬರ್ ೨೪ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ವರೆಗಿನವು. ಅಂದರೆ ೧೮೫೭ ರಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದು, ೧೮೫೭ ನವೆಂಬರ್ ೨೪ರ ನಂತರವೂ ಹೊರಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ

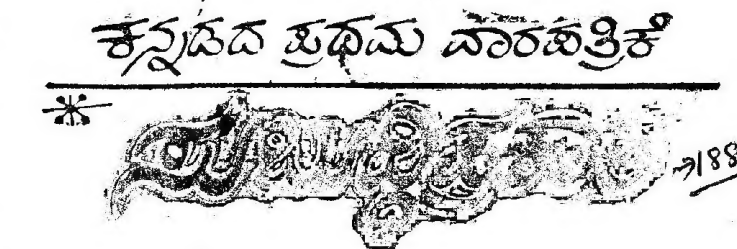
ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಬಿ. ಮಹೀಶನಾಥ

ಪತ್ರಿಕೆ ಎಂದಿನವರೆಗೆ ನಡೆದು ನಿಂತು ಹೋಯಿತು, ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದು. ೧೮೫೭-೧೮೫೭ ರವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ಏಳು ಅಷ್ಟ ಅದು ಜೀವಂತ ಇದ್ದುದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೆಲೆ ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಎರಡು ಆಣೆ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಆಣೆ (ಅರ್ಧರೂಪಾಯಿ); ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅರು ರೂಪಾಯಿ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು ಖೀರುಶೇಷೂ. ತಾರೀಖು ೨೦ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮೫೭ರಿಂದ ಖೀರುಶೇಷ ಅವರನ್ನು ಸಂಪಾದಕರೆಂದು ನಿಯಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಿಂತ

ಮುಖಾಂತರ ಇಷ್ಟು ಇತ್ತೀಚಿನಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಚಿಕೆಗಳ ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ (೧೯-೮-೩೭) ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶದ (೮೮ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆ) ಒಂದು ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ಹಾವನೂರ ಅವರು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶದ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

೧೮೫೭ರಲ್ಲಿ ಎಚ್. ಮೊಗ್ಗಿಂಗ್ ಅವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಲ್ಚಿಸಿ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಗಳೂರು ಸಮಾಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ಪತ್ರಿಕೆ. ಅದು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಒಂದು ಮತ್ತು ಹದಿನೈದನೆಯ ತಾರೀಖುಗಳಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು.

೧೮೫೭ ಜುಲೈ ೧ ರಿಂದ ೧೮೫೭ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೫ ರ ವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು

ಹಿಂದೆ ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶ ಅಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮೂವರು ಅದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಹೆಸರಿಲ್ಲ. ಸಾಂಗಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರಾಗಿದ್ದ ಅೀ ಮಂತ ರಾಜಶ್ರೀ ಚಿಂತಾಮಣಿರಾವ ಅಪ್ಪಾ ಸಾಪೇಬ ಸಾಂಗಲಿಕರ ಇವರು ಬೆಳಗಾವಿಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ (ಬಹುಶಃ ಶಹಾಪೂರ ಗ್ರಂಥಾಲಯವಿರಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸಾಂಗಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಶಹಾಪೂರತಾಲೂಕು ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು) ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶವೆಂಬ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ಲೋಕಾರ್ಪಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶ ಹೆಸರಿನ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಕಲ್ಚಿಸಿ ನಲ್ಲಿ ಅದು ಅಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಜಾಶ್ರಯವಿತ್ತದರಿಂದಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಚಂದಾದಾರರು ಇದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಯಾವ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮರಾಠಿ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಏಳು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಪತ್ರಿಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಸಾಂಗಲಿ ಅರಸರೂ ಮರಾಠಿಭಾಷಿಕರು! ಸಂಪಾದಕ ಖೀರು ಶೇಷೂಸಹಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯವರು! ಇಷ್ಟೊಂದು ಧೀರ್ಘಕಾಲ ತಪ್ಪದೆ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುದು ಅವರ ಹಿರಿಯ ಗುಣವಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಜಾವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಕೇತವಲ್ಲವೇ?

ಹದಿನಾರು ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ನಂತರ ಹೆಸರು ಬದಲಿಸಿ "ಕನಡ ಸಮಾಚಾರಪತ್ರಿಕೆ" (Canerese News Paper) ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎರಡೂ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ೧೯೪೪ ವರ್ಷದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಹೊರಡುವ ಪಕ್ಷಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಒಟ್ಟು ೧೮ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಮಂಗಳೂರು ಸಮಾಚಾರ ಚಾರ ಕನಡ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. (೧) ಮಂಗಳೂರು ಸಮಾಚಾರ (೧೮೪೭-೧೮೪೯); (೨) ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಕನಡ ಸಮಾಚಾರ (೧೮೪೯ ವರ್ಷ ತಿಂಗಳ ೧ ರಿಂದ ೧೮೪೯ ನವೆಂಬರ ೧೫ ರ ತನಕ) (೩) ಬೆಳಗಾವಿ ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶ (೧೮೪೯-೧೮೫೭)-ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವರೂ ಪಕ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅವು ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲ. ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶ ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಿಂದ ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶ ತೃತೀಯ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿದರೂ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ.

ಪ್ರಪ್ರಥಮ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ

ಡಾ|| ತ್ರಿವಿವಾಸ್ ಹಾವನೂರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಿ. ಎಚ್. ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧವಾದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಅರಣ್ಯೋದಯವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶನದ ಉಲ್ಲೇಖಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯೋ ಪಕ್ಷಪತ್ರಿಕೆ

ಸುಬುದ್ದಿ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಲೇಖಿ, ಚಮತ್ಕಾರ ಸುದ್ದಿಗಳು, ಇರಾಣತ ಯುದ್ಧ ಸುದ್ದಿಗಳು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ನಿಯಮಾನುಷಂಗಿಕ ಮರ್ಗವರ್ಗ ದಂಡ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಗಳೂ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದ ವಾತೆಗಳು, ಸರಕಾರ

ಸಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

(I ನೆಯ ಪುಟದಿಂದ)

ಮನಃ ಎತ್ತ ನೋಡಿದವತ್ತ ಕುಂಭಕರ್ಣಾ ಖ್ಯಾನವು ಕೂಡು ಬಂತು. ಇದು ಶೋಚನೀಯವಾದದ್ದು ಲಜಾಸ್ಪದವಾದದ್ದು, ಎಂದು ಧಾರವಾಡವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆದದ್ದು ೧೯೪೪ರಲ್ಲಾದರೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ಮೊದಲಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲೇ ಅಂಥ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಯತ್ನವನ್ನು ಹಿಂದಿನವರು ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದನ್ನು "ಲೋಕಸಿಂಧು ಸಾರಿದುದು ಒಂದು ವೈಷಮ್ಯ."

ಮಾಟಗಾಳಿ ಹಿಂದು

"ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಹವೆಯ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಏಳಿ ಬೀಳಿದ ಫೈರೆ ಸ್ಟ್ರೀಮ್ ಪುಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಅವರ ನೌಕೆ ಜನರೊಳಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜನರು ಕೆಲವಿದ್ದರು. ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಅಪಟುಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಸುರಿಸುವಾಗ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣೆ ದಿನವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು. ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಹಿಂದೂ ನೌಕರರು ಮಾಟಗಾಳಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಮಳೆಯನ್ನು ಕೆತ್ತಿದರೆಂದು ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ವರೆಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಸಹ ಮಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದ ದಿವಸವೇ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೂ ನೌಕರು ಮಾಟದ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅತಿ ನಿಪುಣರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಫೈರೆಸ್ಟ್ರೀಮ್ ನಿವಾಸಿಗಳು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರಂತೆ ಇದೊಂದು ಲೋಕಸಿಂಧು ನೀಡಿದ ವರ್ತಮಾನ ಸಾರದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವು ಸುದ್ದಿ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪತ್ರ

ದಿ. ೨೨-೧೧-೧೯೪೪ರ "ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪತ್ರ" ಕನ್ನಡ ಭಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣ

ಸಲಾದ ವರ್ಷ "೩" ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ೧೯೪೩ ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ್ದರಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ಮುದ್ರಕ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಮಾಲಿಕ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಯಾರು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಡೆಯರಿಗಾಗಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಜಾಹೀರಾತು ಒಂದೆಡೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಕೊನೆಗೆ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಭೀ. ಶಿರಗಾವಕರ ಮ್ಯಾನೇಜರ ಎಂದು ಕಾಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಪುಟಗಳ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಪುಟ "ಸೀವ್ ಕಾಟನ್ ಆಂಡ್ ಕೋ" ಯಂತ್ರಗಳ ಜಾಹೀರಾತಿನಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿದ್ದು ಉಳಿದ ಪುಟಗಳೂ ನೋಟಿಸು ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿವೆ. ಮುಂಬಯಿಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ವಾರದ ಇವರ ಅಂಗಡಿ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಶಿವಪ್ಪ ಬಸಪ್ಪ ನೀಲಿಯವರ ಅಂಗಡಿಯ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳ ಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಘಟೆ ಧಾರಣೆ, ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ರೇಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಫ್‌ವೇಲ್ಸ್ ಎಂಬ ಅರಳಿ ಗಿರಣಿಯಿದ್ದುದನ್ನು ಅದರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಬಾಪ್ಪಾಜಿ ದಿನ್ನಶಾ ವಾಚ ಸೀಕರ್ ಅವರ ಸಾಹಿರಾತು ನೋಟಿಸುತ್ತದೆ.

"ಕನ್ನ ಚಿತ್ರಮಹಿನೋ ಹರಣಿಯಂ!
ಮರ್ಮಮಾಕ್ರಮಹಿನೋಚರಣಿಯಂ!!
ಶ್ರೀಪತೇ ಪದಯುಗಲಂಸ್ಕರಣಿಯಂ!
ಲೀಲಯಾ ಭವಜಲಂ ತರಣಿಯಂ!!

ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲುಗಡೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕ ಹೊಂದಿರುವ ಇದು ಮರಾಠಿ ಕ್ಲೇಸರಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕವೆಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಷ್ಟ ಸಂಚಿಕೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಷರಣೆ ನ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಷರಣೆ

ಸಾಮಾಧಾಣ ಚರ್ಚೆ (ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಬಾಳೆ ಗಂಗಾಧರ ಚರ್ಚೆ) ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗ ಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯದ ಮನವಿ ನೋಡಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾರ್ಗವರ್ಗ ಮುಲ್ಕಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪರಿಣಾಮ ಇವುಗಳೂ ಇವೆ.

"ವೃತ್ತಾಂತ ಸಂಗ್ರಹ" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಸುದ್ದಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. "ಒಬ್ಬ ಸಿದ್ಧಿಯು ಯಾರೋಬಿನ ಸ್ತ್ರೀಯ ಮೇಲೆ ಒಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಮೂಲಕ ಅವನಿಗೆ ಜೀವಂತ ಸುಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ತಯಾರುಗೊಳಿಸಿದರು. ಆಗ್ಗೆ ಕೆಲವರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಘಾತಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಘಾತಿಕೋಡುಷ ಮೊದಲು ಅವನ ಅವಯವಗಳನ್ನು ಬೇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದರು ಆಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬನು ಮುಂದೂಡಿದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚೂರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕವಿ, ಮೂಗು ಬೊಟ್ಟು ವಗೈರ ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡನು" ಇದು ಸುದ್ದಿಗಳಲ್ಲೊಂದು.

ಲೋಕಸಿಂಧು ಹಾಗೂ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಪತ್ರದ ಈ ಹಳೆಯ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬೆಳಗಲಿ ದೇಸಾಯಿ ಮನೆತನದ ಶ್ರೀ ವಿನಾಯಕರಾವ ದೇಸಾಯಿ ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ "ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತ ಮತ್ತು ಧನಜಯ" ಸಾಯಿಕ್ತ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯು ೧೯೦೧ ಹಾಗೂ ೧೯೦೨ರ ಒಂದೊಂದು ಸಂಚಿಕೆ ನೀಡಿದರು. ಅವರು ನೀಡಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಜಯ ದೈನಿಕದ ೧೯೨೦ ಅಗಸ್ತ ೧೪ ರದು.

ಮಾಸ್ತರರ ಮೇಲೆ ದಾನ

೧೯೦೦ ಅಗಸ್ತ ೨೦ರ ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತ ಧನಜಯ " ಶ್ರೀ ಶಿವಾಜಿ ಉತ್ತಮದೊಳಗೆ ಇದ್ದನೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿಶಾಖರದ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಇಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯು ವಾಚಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಸ್ತರರಾದ ರಾ. ಸಾ. ಭಾಸ್ಕರರಾವ್ ಜಿತಾರ ಇವರ ಮೇಲೆ ಲುಕಸನಿಯ ದಾವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ದಾವೆಯು ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಮೂರು ಮುದ್ದೆಗಳು ತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ೧) ವಾದಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕುಂಟೆಯೇ?

೨) ಇದರ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಅವನನ್ನು ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದನೇ? ೩) ಎಷ್ಟು ಲುಕಸನ ಕೊಡಿಸಬೇಕು? ಎಂದೊಂದು ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಕಲಘಟಗಿಯ ಮಾಮಲೆದಾರರ ಕುದುರೆ ಕವಿ ಕೊಯ್ಲು ವಿಚ್ಛೇದನ ವಿಚಾರಣೆಯೊಂದು ವಸ್ತುವಾಗಿ ಸಾಹೇಬರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮಾಪುರದ ನಾಟಕದವರ ಮೇಲೆ ಬಣ್ಣದ ದ್ರವಾಳಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದ ಸೈದು ಸಾಹೇಬನ ಮೇಲೆ ಘಾಜಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಫರ್ಯಾದಿಯಾಗಿದೆ. ಪೋಲಿಸ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಿದರೂ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿದವರಾದ ರಾ. ರಾ. ನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ಚಟುಗುಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರು. ಎಂಬಿವೇ ಮೊದಲಾದವು ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿಯ ಇತರ ಕೆಲ ಮುಖ್ಯ ಸುದ್ದಿಗಳು.

ಇದೇ ಪತ್ರಿಕೆ ೧೯೦೧ ಜುಲೈ ೩೦ರ ಸಂಚಿಕೆ ಧಾರವಾಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಜುಕೇಶನ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸಂಘಟನೆ ವಿಚಾರ ವರದಿಮಾಡಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿಯ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ವಿಶ್ವಾಸಘಾತ ಆರೋಪಕ್ಕಾಗಿ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಹಾಗೂ "ಹೋದ ಸೋಮವಾರ ದಿವಸ ಮೂವರು ಒಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು" ವರದಿ ಯಾಗಿದೆ. ೧೯೦೨ ನವೆಂಬರ್ ೨೦ರ ಸಂಚಿಕೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಿಮೂರ (ಮೈಸೂರು) ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ರಾ. ಸಾ. ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಬಾಪ್ಪಾಜಿಯವರ ಅತಿಥಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದರ ವಿವರವಾದ ವರಗಣೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತಿದೆ.

"ಪ್ರಚಂಡ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಾತ್ಯಾತ್ಮಹೀನನಾದ ಬಾಳೆಗಂಗಾಧರ ಚರ್ಚೆನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಬಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯನ್ನು ಭೇಟಿ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವಾರ" ಎಂದು ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದ್ದ ಆಗಿನ ಕೆಲೆಕ್ಟರ ಇ. ಎ. ಎಲ್. ಇಮ್ಮಾನುಯೆಲ್‌ರು ನಂತರ ಧಾರವಾಡ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಯಾಚಿಸಿದ ಪತ್ರವನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಕುರಿತು ಆಗಿನ ನಗರಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಕುರಿತು ದರಿಯ ವರ ಲೇಖನವನ್ನು ವಿಜಯ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ●

ಗವ್ವನರನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು

(1ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಎಂದು ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

X X X

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರ ಗೌಡಾಲಯವನ್ನು ಅದರ ಜನ್ಮದಾತರಿಂದ ಮಾಮಲದಾರರೇ ಏಕೆ ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಗಾಂವ ಕರ (ಗ್ರಾಮಸ್ಥ) ರೊಬ್ಬರ ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮನಿಯಾಡರ್ ಫಾರ್ಮುಗಳು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಂದೆಡೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಜಾಟರ ಎಮ್ಮೆಯೊಂದು ಅಕೆಗೆ ಹಾಯ್ದು ನೀರು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ಜಾಟರ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಹೊಡೆದುಲಾಯಿತೆಂದೂ ಮುಂದೆ ಅದೇ ಜಾಟ-ಜಾಟೆತರ ಸುಫರ್ ದಲ್ಲಿ ಬೆವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಮೂವರ ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ಪಯಾ ಏಸಾನಗೊಂಡಿತೆಂದೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸುದ್ದಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಾವಿಯ ಖತಾ ಅಲ್ಲಿ ದರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ತಂಡಗಳು ನಡೆಸಿದ ಘಟನೆ ಕುರಿತು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ಧಾರವಾಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಗರಿಶರ ಎಕ್ಸಿಲ್ ಗೆ ರಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅಗಿನ ಧಾರವಾಡ ನಗರದ ನೀರಿನ ಅರಬನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಗರಿಶರ ಸಂಚಿಕೆ ವರದಿಮಾಡಿದೆ. ವಿವಾಹದ ಮೆಚ್ಚು ಕಡೆಮೆಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಾರ್ವಿಪುರವೆಂಬಲ್ಲಿಯ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದುದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

X X X

ಧಾರವಾಡ ಟ್ರಿನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವೈಸ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಲರಾಗಿದ್ದ ರಾವ ಸಾವೇಬ ಭೂಜಗ ರಾವ ಹಯಲಗೋಳರು ಗರಿಶರ ಮೇಲೆ ರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದುದನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇ ಗಳಿರ ಸಂಚಿಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಆಗ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಲು "ಅವರಿಗೆ ದೇವಾಜ್ಞೆಯಾಯಿತು (ದೇವಾಜ್ಞಾ ರೂಲಿ)" ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

"ಗವಗ ತಾಲೂಕು ಹಯಲಗೋಳದಲ್ಲಿ ಗರಿ-೦೦ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ರಾವಸಾವೇಬ ಭೂಜಗರಾವ ಹಯಲಗೋಳರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ ಕಳೆದು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಕಲಿತರು. ಪುಣೆ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಪುಣೆಯ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಆಗಿರು. ಧಾರವಾಡ ನ್ಯೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರನಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಕಾನೂನು

(ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ) ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರರಾದರು. ಮೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲು ಶಕ್ತವಾಗದೇ ಅವರ ವಿರುದ್ಧವೇ ಖಚ್ಚಿ ದಾಯಿಲಾದವು. ಗರಿಶರಲ್ಲಿ ಮೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯಿಂದ ದೂರವಾದರು. ಮುಂದೆ ಕೆಲ ವರ್ಷ ವೃತ್ತರ ಮಾಡಿ ಗರಿಶರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಟ್ರಿನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ವೈಸ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್, ನಂತರ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು" ಎಂದು ದಿವಂಗತರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಆಗಿನ ಕಲಾದಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃಂದಕ್ಕೆ ದಿ. ಗಳಿರಂದು ವಗಾರ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಅವರ ದಿ ೨೦ರ ವರೆಗೂ ವಗಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದೂ ನಗರದ ಮಹಾಲಕರಿ ಶಿವನಗೌಡ ಎಂಬುವರ ವಿರುದ್ಧ ದಣಾಳಿ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವರದಿ ಹೊರಡಿಸಿದುದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಶರ ಮಾತಿನ ಮಂಡಿಗೆ

ರೋಣದ ಸೇವಾ ನಿವೃತ್ತ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ರಾವಸಾವೇಬ ಬಾಳಾಜಿ ವೆಂಕಟೇಶ ತಾನು ಬಂಡಾಯದ (ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ನರೆ ಗುಂದ ಬಂಡಾಯ) ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಶೂರತನ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸರ್ಕಾರದ ಗವನ ಸೆಳೆದು ಮೂರ್ತಿ ವೇತನವನ್ನೇ ಖಂಚಿನ ಎರಡು ಮಂಜೂರ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಬಂಡಾಯದ ಕಾಲದ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಸರ್ ಸೂಟರ ಸಾಹೇಬನಿಂದ ಅದು ಶಿಫಾರಸು ಸಹ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖಂಚಿನ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೇ ರಾವಸಾವೇಬ ರಾವ ಬಹಾದ್ದೂರದಂಥ ಯಾವುದೇ ಪದವಿ ಕೇಳಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದಿತ್ತು ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ. ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಧಾರವಾಡ ವೃತ್ತವು "ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಂಡಿಗೆ ಯೂಟಿ, ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಪಣತೆ ಖಚಿತ ವೆಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ವಿಲಾಯತಿಗೆ ತೆರಳಲಿದ್ದ ಗಿಬ್ಬ ಸಾಹೇಬ ಎಂಬವನಿಗೆ ಇಂದೂರ ಸರ್ಕಾರ ಅಪ್ಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರಾ.ಸಾ. ಬಳಮತರಾವ ಪತನವರ್ಧನರ ಪತ್ನಿ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮಾತ ಹಾಕಿದಳು. ಇದೊಂದು ಭಾರೀ ದುಕ್ಕವು ಎಂದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.

ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಟರ ಜೋಡಣೆ ಕಾಯಂಧದ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಸಹ ಅದರಲ್ಲಿದೆ.

ಭಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿತು

"ಆರ್ಯ ಸಮಾಜದಿಂದ ವೇದಗಳ ಭಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿತು ಇಂಗ್ಲೀಷಿ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ

ಅಸ್ತಿತ್ವ ಭಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿತು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಬೋಟು ಗಳಿಂದ ದೇವ ಲಯದ ಭಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿತು. ವೇಶ್ಯೆಯಿಂದ ತರಣಾರ ಭಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿತು ಮೋಲೀಸರಿಂದ ಒಳ್ಳೇ ಜನರ ಭಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿತು. ತೆರಿಗೆ ತತ್ತು ತತ್ತು ಪ್ರಜೆಗೆ ಭಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿತು. ಟೆನ್ನಿಕಾಯ್ತೆಯಿಂದ ಜಮೀನುದಾರರ ಭಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿತು ಟೊಳ್ಳು ಭಾಷಾಗಳಿಂದ ಸಭೆಯ ಭಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿತು. ಬಾಳಸುಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಭಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿತು. ರತಿಯದ ದಾಳಿಯಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಭಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿತು. ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಸಿಕ್ಕದೇ ಓದಬರಹಬಲ್ಲವರ ಭಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿತು. ಒಕ್ಕಟ್ಟಿಲ್ಲದೇ ಹಿಂದು ಸ್ವಾನದ ಭಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿತು. ಮುಂದಾಳುಗಳ ಪಲಾಯನ ಸೂತ್ರದಿಂದ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ವಾದಿಗಳ ಭಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿತು."

ಎಂದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ಅದು ಒಗಿನ ವಿಚಾರ ಸರಣಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಗಳಿ ವರ್ಷದ ವಾಲಿಕೆಯೊಬ್ಬಳು ಸತಿ ಹೋದದ್ದನ್ನು ಇದು ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ. ತನಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿಂದ ಅಪಮಾನವಾಯಿತೆಂದು ಒಬ್ಬ ಭಟ್ಟೆಕು ಸಹ ವ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಧಾರವಾಡ ವೃತ್ತದ ಗರಿ-೦೦ರ ಡಿಸೆಂಬರ ೨೩ರ ಸಂಚಿಕೆ ವರದಿಮಾಡಿದೆ.

ಭಟ್ಟೆಕು ತನ್ನ ಜೋಳಿಗೆಯನ್ನು ವರ್ತನೆಯೊಬ್ಬನ ಕೈಯಿಂದ ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡು ಹೊಡೆದು ಅಪಮಾನ ಗೈದಿದ್ದಾನೆಂದು ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿ ತನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲು ಇಬ್ಬರು ವೇಲರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಪರವಾಗಿಯೂ ಇಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ವೇಲರು ಹಾಜರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮರಾಠಿ ಸಂಪಾಟಕ "ಧಾರವಾಡವೃತ್ತ"ದ ಈ ಸಂಚಿಕೆಗಳ ಸಂಪುಟ ಅಂಶ ಸೂಚಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಗರಿ೩೩ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದರೇ ಬೇಕೆಂದಿನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಭ್ಯವಿರುವ ಮೊದಲಿನ ಮೂರು ಈ ಸಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಮೂರು ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಕೈಬರಹದ ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನ ಮುದ್ರಣವೇ ಆಗಿದ್ದು, ಪಾಚೆಕರ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿದ ಮೂರ್ತಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಚ ಪತ್ರಿಕೆಯೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ ಮೊದಲಿನ ಮೂರು ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಶ್ರೀ ಅಂಕಾಜಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಜೋಳಿಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಧಾರವಾಡ ವೃತ್ತ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಗರಿ-೦೦ರ ಡಿಸೆಂಬರ ೨೩ರ ಸಂಚಿಕೆ ಮರಾಠಿ ಮೊಳೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಧಾರವಾಡದ ಕನಾಡಿತೈ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಕೆಯೂ ಸ.ಪಾ.ಪಕರ ಹಸರು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಅಂತಾಜಿಜೋಳಿಗಳೆರರೇ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ಸುಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಕಾಶ

(I ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ನೌಕರರ ನಿಯಮಣೂಕೆ, ಮರ್ಗಾವರ್ಗಿ, ದಂಡ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷೆಗಳು, ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದ ವಾರ್ಡ್ ಗಳು, ವಿಲಾಯತಿ ಸುದ್ದಿಗಳು, ಸೈನ್ಯದ ವಿವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮರಣ ವಾರ್ತೆಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ವಿಚಾರದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತರುಣ ಜನರ ಪ್ರಗತಿಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ, ಕ್ಷಣದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘ ಲೇಖನಗಳು ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಆಗ ಭಾವೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವನ ಲಕ್ಷ್ಮಮಣಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಗ್ರಹಸ್ಥರು ಕೂಡಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವುಳ್ಳ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯಾವನಾದರೂ ಹೋಗಲಿ ಅತನಿಗೆ ಸರಿ ಕ್ರಿಯದಿಂದಾ ಯಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಫೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಅಂಗಡಿ ಜನರ ಬಹು ಹಿತವುಳ್ಳದ್ದಾಯಿದೆ. ಯಡರೊಳು ವಿಶೇಷ ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ಬಹು ಹಿತಯಿದೆ. ಸದರಿ ಪ್ರಕಾರದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಯಾದೇಶ ದೊಳು ಇಲ್ಲಾ. ಮತ್ತು ನಮು ಬೆಳಗಾಂವ ಶಹರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗು ಮಿಕ್ಕಲಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಾವಕಾರನ ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ಯಾವತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕಿಯೆಂಬುವದು ಯಿಲ್ಲಾ" (ಇದು. ೨೦-೧೦-೧೯೫೨ರ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಅಗ್ರಲೇಖದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ) ಪ್ರಕಟವಾದ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

೧ ಧಾರವಾಡ— ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿ ಖಾನೇದ ಮ್ಯಾಲಿನ ಲಿಂಗಪ್ಪಾ ದರೋಗಾಯಿ ಇವರು ಸರಕಾರಿ ಹಣಾ ತಂಮ ಖಾಸಗಿ ವುಪಯೋಗದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕೊಂಡರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಸ್ಪಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ (೩ನೇ ನವೆಂಬರ ೧೯೫೨ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ) ಮತ್ತು—ಅಶ್ವಿಜವದ್ಯ ೪ ರೋಜ ಶುಕ್ರವಾರದಿವಸ ರೇವಣಸಿದ್ಧಪ್ಪಾ ವೇಲಿ ಜಡಜಕೋಟಿ ಧಾರವಾಡ ಯಿವರು ಮಹಕ್ಷಯರೋಗದಿಂದಾ ಮೃತಹೊಂದಿದರು. ಯಾ ಗೃಹಸ್ಥರು

ಮಹಾಯೋಗ್ಯರಿದ್ದರು. ಹಾಗು ಕಂನಡ ಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಿವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನಯಿತ್ತು. (೩ ನೇ ನವೆಂಬರ ೧೯೫೨ ಸಂಚಿಕೆ)

೨ ಚಮತ್ಕಾರಿಕ ಪ್ರತೋತ್ತರ— ಒಬ್ಬ ಪಂತೋಜಿಯನ್ನು ಮಬ್ಬ ವಿನ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಗೆ ಕೇಳಿದನಲ್ಲಾ ನೀನು ಗೃಜದ ತೊಗಲು ನೋಡಿದ್ದಿಯಾ?—ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳಿದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಹುಡುಗನು ಹೌದೆಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಪಂತೋಜಿ ಕೇಳಿದ ನಲ್ಲಾ ಯೆಲ್ಲಿನೋಡಿದ್ದಿ? ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಷ್ಯ ನು ವುತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನಲ್ಲಾ ಯಿದ ರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನದವಂದೇ ಅಲ್ಲಾ ಪುಷ್ಪ ತೊಗಲುಗಳು ಅನಿಯ ಮೈ ಮ್ಯಾಲೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

—ಜಗನ್ನಿತ (೧೦ನೇ ನವೆಂಬರ ಸಂಚಿಕೆ)

೩ ಅಗ್ರಲೇಖ— ಯಾವ ವ್ಯಾಳ್ಯವು ಒೂಗುತದೆ ಅದು ಯುದ್ಧದ ಶಿದ್ದ ತಾದ ವಿಷಯಕ್ಕೆನೆ ಕೇಳಿಕಲಿ ಬರು ತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಯೇಶಿಯಾದಲ್ಲಿ ಯಿಂಗ್ರ ಜರು ಯಿರಾಣಿನ ಅಫಗಾಣಿನ ಬಲೊ ಚಿಯವರ ಮ್ಯಾಲೆ ಹಲ್ಲಾ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವದೆ. ಕಾಬೂಲದ ದೋಸ್ತ ಮಹಂಮದ ಖಿಂದಹಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಯಿರಾಣದವರು ರಶಿಯನದವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮ್ಯಾಲಿಂದ ಹೋರಾಟ ವನ್ನು ಹಸ್ತಗತ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಯಿಂಗ್ರೇಜರು ಯಿರಾಣದವರ ಮ್ಯಾಲೆ ಹಲ್ಲಾಮಾಡುವ ತಜವಿಳು ನಡೆಸಿ ದ್ದಾರೆ, ಯಾವತ್ತು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾತು ನುಡಿಯು ತಾಯಿದೆ (ಅಗ್ರಲೇಖನದ ಸ್ವ ಭಾಗ) ೧೭ನೇ ನವೆಂಬರ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಸುದ್ದಿಗಳಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಂಟನೆಯ ಪುಟದ ಕೊನೆಗೆ "ಯಿಪತ್ರ ಬೆಳಗಾಂವಿಯಲ್ಲಿಯ ಯೇತದ್ದೇ ಶಿಯ ಜನರ ಪುಸ್ತಕಾಲಯದ ಸುಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಕಾಶ ಛಾಪಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಖೀರೋ ಶೇಷೀ ಯಿವರು ಛಾಪಿಸಿದ್ದು ಪ್ರಶಿದ್ಧ ಮಾಡಿದರು" ಎಂಬ ಒಪ್ಪಣಿಕೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.